

Eivind Harbeck Johansen

Autorisationsnummer: 2013137

Afgørelse

Psykolognævnet har den 7. august 2018 modtaget en henvendelse fra [...] om dit arbejde som autoriseret psykolog i forbindelse med en samværssag mellem [...] og [...].

Psykolognævnet har efterfølgende modtaget supplerende henvendelser fra [...] senest den 13. maj 2019. Henvendelserne vedrører blandt andet en erklæring dateret den 8. oktober 2018, som du har udfærdiget om en anden autoriseret psykologs arbejde og sendt til [...] på vegne af [person 1] til børnene og en erklæring dateret den 22. marts 2019 om det midlertidige samvær mellem [...] og børnene.

Psykolognævnet har nu afgjort sagen.

Resultatet er:

- Der er grundlag for at udtale alvorlig kritik af dit virke i sagen.

Det betyder, at du i væsentligt omfang ikke har levet op til dine forpligtelser som autoriseret psykolog.

På de næste sider kan du læse begrundelse, regler med videre.

Nævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Venlig hilsen

Tina Gehlert Schmidt
Stedfortræder for Psykolognævnets formand

22. september 2020

J.nr. 20-34478

Psykolognævnet
Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk
www.ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Begrundelse for afgørelsen

Det fremgår af journalnotat af den 17. oktober 2017, at du blev kontaktet af [person 1] med henblik på psykologisk rådgivning i forhold til [person 2], og deres to børn.

Fra den 24. juni 2018 består dit arbejde også i at være til stede ved overlevering ved samvær.

Du har endvidere udarbejdet en erklæring af den 8. oktober 2018 om en børnesagkyndig undersøgelse, udført af [...], samt en psykologerklæring af 22. marts 2019 om det midlertidige samvær mellem børnene og [person 2].

Sådan vurderer Psykolognævnet sagen

Psykolognævnet vurderer, at der er grundlag for at udtale alvorlig kritik af dit virke i sagen.

Psykolognævnet vurderer, at du i væsentligt omfang ikke har levet op til dine forpligtelser som autoriseret psykolog, og at der derfor er grundlag for at udtale alvorlig kritik af dit virke i den konkrete sag.

Hvad er afgørende for sagen

Din rolle som autoriseret psykolog

Ved vurderingen lægger nævnet vægt på, at dit arbejde i sagen har bestået i at rådgive [person 1] og udarbejde udtalelser for [person 1] samt deltage ved overlevering i forbindelse med samvær.

Nævnet vurderer, at du med dit virke i sagen er gået ud over din rolle som psykolog i en støttende og rådgivende funktion for [person 1],

Manglende forventningsafstemning

Det er nævnets vurdering ud fra sagens oplysninger, at [person 2] ikke har været tilstrækkelig informeret om, hvad formålet med din tilstedeværelse ved overlevering til samvær har været.

I forhold til din tilstedeværelse under overlevering i forbindelse med samvær, lægger nævnet vægt på, at du ikke har forventningsafstemt og tydeliggjort over for [person 2], hvilken rolle du har haft. Nævnet lægger

også vægt på, at du ikke tydeligt fortæller [person 2], hvorfor du er til stede, når [person 2] under samværet spørger om dette.

Særligt fordi du ikke har tydeliggjort din rolle over for [person 2], er det nævnets opfattelse, at du ikke har levet op til dine forpligtelser som autoriseret psykolog.

Du har i dit høringssvar oplyst, at din klient, [person 1], efter aftale med dig oplyste [person 2] om, hvorfor du skulle være til stede ved overlevering af børnene til samvær.

Det fremgår af dit journalnotat af den [...], at du adspurgt oplyser over for [person 2], at du er til stede [...]

Psykolognævnet vurderer, at du burde have oplyst [person 2], om, at du havde til hensigt at føre journal om dine observationer i forbindelse med overleveringen til samvær.

Episoden fra den [...] er også beskrevet i din journal. Det fremgår bl.a. at: [...]

Det fremgår af lydoptagelse af den [...], som er optaget af [person 2], under overleveringen ved samvær, at [person 2], flere gange spurgte dig, hvorfor du var til stede ved overleveringen af samvær den [...]. Nævnet vurderer, at du ikke i tilstrækkeligt omfang forsøger at forklare [person 2], hvad din rolle er, efter [person 2], gentagende gange spørger ind til dette, og du kan konstatere, at [person 2], bliver frustreret.

Nævnet vurderer, at der er tale om en højkonflikt sag, og som autoriseret psykolog er det din opgave at støtte din klient i en svær sag, men det er nævnets vurdering, at du ikke har holdt dig inden for de professionelle rammer for det, der forventes af en autoriseret psykolog.

På den baggrund vurderer nævnet, at der er grundlag for at udtale alvorlig kritik for manglende omhu og samvittighedsfuldhed ved udøvelsen af dit virke i sagen.

Psykolognævnet er opmærksomt på, at du oplyser, at du beklager i dit høringssvar, og du oplyser, at der har været tale om en kompliceret sag.

Det ændrer ikke ved nævnets vurdering.

Underretning

Du skriver afslutningsvist i journalnotatet af [...], at; [...]

Nævnet bemærker hertil, at såfremt man som psykolog i forbindelse med sit virke får en bekymring for et barns trivsel, skal en underretning sendes til barnets bopælskommune.

Da du i stedet har sendt din vurdering af [person 2], til [...], giver det indtryk af, at du i stedet har foretaget et partsindlæg for moren frem for at opfylde din underretningspligt.

Erklæringen af 8. oktober 2018

Psykolognævnet vurderer, at du har udvist manglende omhu og uhildethed i din udarbejdelse af erklæringen.

Det er Psykolognævnets opfattelse, at der er tale om et partsindlæg på [person 1]'s vegne, da erklæringen blev udarbejdet efter [person 1]'s anmodning og er baseret på samtaler og oplysninger modtaget fra [person 1].

Dit arbejde i sagen har bestået i rådgivning til [person 1] og en funktion som bisidder for [person 1] under overlevering ved samvær. Derudover har du fungeret som bisidder for [person 1] ved møder i [...].

Nævnet bemærker, at en autoriseret psykolog kan udarbejde partsindlæg under iagttagelse af de generelle krav, der stilles til erklæringer udarbejdet af autoriserede psykologer.

Det betyder, at den autoriserede psykolog skal gøre sig klart, at vedkommende under sit virke som psykolog udtaler sig som fagperson, og at udtalelsen kan komme til at indgå som en psykologfaglig udtalelse i en offentlig myndigheds sag, selv om udtalelsen ikke blev udarbejdet med det formål for øje.

Nævnet lægger vægt på, at det fremgår af side 3 i erklæringen, at [...]

Du burde ikke have foretaget denne vurdering ud fra det foreliggende informationsgrundlag. Det fremgår af sagen, at du alene har dine oplysninger fra [person 1], og at du uden forbehold lægger [person 1] oplysninger til grund for dine vurderinger.

Nævnet vurderer, det er et udtryk for manglende omhu og samvittighedsfuldhed, at du foretager denne vurdering, alene ud fra oplysninger modtaget fra [person 1].

Psykolognævnet henviser også til side 4 nederst i erklæringen, hvor det fremgår: [...]

Det er nævnets vurdering, at ovenstående citater fra erklæringen er uden nødvendige forbehold for, at dine oplysninger alene kommer fra [person 1].

Det er nævnets vurdering, at partsindlægget ikke er udfærdiget med omhu og uhildethed, da der ikke er taget forbehold for, at dine vurderinger om en anden autoriseret psykologs arbejde, udelukkende er baseret på oplysninger fra [person 1].

Testning

Det fremgår endvidere, at du undrer dig over, at [...] ikke vil foretage testning i undersøgelsen.

Nævnet vurderer, at denne vurdering fremstår som et udtryk for manglende samvittighedsfuldhed.

Nævnet henviser i den forbindelse til, at det fremgår af Vejledningen for børnesagkyndige undersøgelser, afsnit 4.2, ad 4) at: *"Der foretages kun undtagelsesvist psykologisk testning i den børnesagkyndige undersøgelse, idet denne antageligt ikke kan bidrage med væsentlige nye oplysninger til undersøgelser af denne karakter. Forekommer det, at et barn har særlige behov, eller at en voksen fremtræder påfaldende, vurderes dette efter ovennævnte metoder."*

Nævnet gør således opmærksom på, at det ikke er unormalt, at der ikke foretages testning i en børnesagkyndig undersøgelse.

Nævnet er opmærksomt på, at det efterfølgende opdrag til en senere børnesagkyndig undersøgelse ifølge brev fra [...] til [person 1]'s advokat af den [...] indeholdt et afsnit om testning.

Det ændrer ikke på nævnets vurdering.

Erklæringen af den 22. marts 2019

Psykolognævnet vurderer, at du har udvist manglende omhu og uhildethed i din udarbejdelse af erklæringen.

Du har udfærdiget en udtalelse vedrørende samværet mellem børnene og [person 2] af den 22. marts 2019.

Det er Psykolognævnets opfattelse, at der er tale om et partsindlæg på [person 1] vegne, da udtalelsen blev udarbejdet efter [person 1] anmodning og er baseret på samtaler og oplysninger modtaget fra [person 1]

Det fremgår af erklæringen af den 22. marts 2019 side 3, at: [...]

Af side 4 i erklæringen, fremgår der under konklusionen: [...]

Psykolognævnet vurderer, at du som autoriseret psykolog ikke bør foretage ovenstående vurderinger, henset til at du alene har oplysninger fra [person 1].

Nævnet bemærker, at autoriserede psykologer kan udarbejde partsindlæg under iagttagelse af de generelle krav, der stilles til erklæring udarbejdet af autoriserede psykologer.

Det betyder, at den autoriserede psykolog skal gøre sig klart, at vedkommende under sit virke som psykolog udtaler sig som fagperson, og at udtalelsen kan komme til at indgå som en psykologfaglig udtalelse i en offentlig myndigheds sag, selv om udtalelsen ikke blev udarbejdet med det formål for øje.

Det er nævnets vurdering, at erklæringen fremstår partisk over for [person 2].

Nævnet lægger vægt på, at oplysningerne i partsindlægget alene stammer fra din klient, og at kildegrundlaget for oplysningerne ikke tydeligt fremgår af partsindlægget.

Samtykke

Det fremgår af sagens oplysninger, at [person 1] ikke var indforstået med, at du skulle være til stede ved overlevering i forbindelse med samvær. Dette fremgår bl.a. af journalnotat af den [...], hvor du har noteret, at [person 2] udtaler: [...].

Det fremgår af erklæringen af den 22. marts 2019 side 3, at: [...].

Af side 4 i erklæringen, fremgår det under konklusionen: [...].

Det fremgår af dit høringssvar på side 7, at du vurderede, at det ikke var nødvendigt at indhente et samtykke fra [person 2].

Psykolognævnet lægger vægt på, at der var fælles forældremyndighed over børnene.

Videre lægger nævnet vægt på, at deltagelse i samvær samt vurderinger af børnene er en væsentlig beslutning om barnets forhold, der kræver enighed mellem forældrene, når der er fælles forældremyndighed.

Nævnet lægger vægt på, at du har udført arbejdet, uden at have sikret dig samtykke fra [person 2].

Det forhold, at det var bopælsforælderen, der havde bedt om undersøgelsen, ændrer derfor ikke ved vurderingen.

Nævnet henviser endvidere til Psykolognævnets vejledende retningslinjer for autoriserede psykologer, pkt. 4.3.2 om krav til samtykke fra den anden forældremyndighedsindehaver: *"Undersøgelser af mindreårige på den ene forældremyndighedsindehavers anmodning. Autoriserede psykologer bliver til tider bedt om at foretage en form for psykologisk undersøgelse af en mindreårig af en forældremyndighedsindehaver.*

I de situationer skal den autoriserede psykolog gøre sig klart, om der er flere forældremyndighedsindehavere, og om der i så fald er samtykke til undersøgelsen fra begge forældremyndighedsindehavere.

Efter forældreansvarsloven er en psykologisk undersøgelse af et barn en så væsentlig beslutning om barnets forhold, at det kræver enighed mellem forældremyndighedsindehaverne. Det er den autoriserede psykologs ansvar at sikre sig samtykke fra begge forældremyndighedsindehavere."

På baggrund af ovenstående, vurderer Psykolognævnet, at der er grundlag for at udtale kritik for manglende omhu og samvittighedsfuldhed, da du ikke var berettiget til at foretage de vurderinger, som du har foretaget, uden samtykke fra [person 2].

Dine vurderinger af [person 2] i dine ordnede optegnelser(journal)

Du har foretaget vurderinger af [person 2] i din journal. Psykolognævnet vurderer, at det er kritisabelt, at du uden [person 2]'s samtykke har foretaget vurderinger af [person 2] i din journal.

Du har desuden valgt at sende journalnotaterne til [...] velvidende, at der var tale om en højkonfliktsag.

Der er udtryk for manglende samvittighedsfuldhed, at du sender dine vurderinger af [person 2] til [...], stadig velvidende at [person 2] ikke har givet et samtykke til, at du har foretaget vurderinger af [person 2].

Nævnet lægger vægt på oplysningerne i dit journalnotat af den [...]. Du har beskrevet, at [...]

Du vurderer i notatet, at [...]

Det er et grundlæggende princip, at en psykolog skal indhente det fornødne samtykke, inden der i en journaloptegnelse foretages vurderinger af personer, der ikke i forvejen er en klient.

Det er din opgave som autoriseret psykolog at afgrænse rammerne for dit virke i en sag, hvor du rådgiver en forælder, så du optræder og udfører dit virke med omhu og samvittighedsfuldhed.

Nævnet vurderer, at du tidligst muligt i forløbet burde have afgrænset omfanget af din rolle i sagen over for din klient.

Nævnet vurderer, at det havde været i overensstemmelse med reglerne, hvis du havde afgrænset din rolle til rådgivning af [person 1].

Nævnet vurderer, at der som psykolog er forskel på at være til stede ved en overlevering for at skabe gode og rolige rammer og rådgive en klient, og så at skrive detaljerede beskrivelser og vurderinger om andre end klienten i journalen og derefter at sende de beskrivelser til en myndighed i sagen.

Psykolognævnet vurderer, at du burde have fået [person 2]'s samtykke, inden du valgte at skrive dine vurderinger af [person 2] i din journal.

Manglende uhildethed

Det er afgørende, at en psykolog forholder sig neutralt, når der foretages en vurdering.

Nævnet lægger vægt på, at du foretager vurderinger af samværets betydning for børnene, alene ud fra [person 1] oplysninger.

Det er nævnets praksis, at der er forskel på at foretage psykologfaglige vurderinger og konklusioner i sagkyndige undersøgelser i forhold til ensidige partsindlæg udarbejdet til fordel for den ene part i en konfliktsag.

Det er kritisabelt, at du har udvist manglende uhildethed, da du valgte at udfærdige partsindlæggene i sagen med manglende omhu.

Kritik for at påtage sig opgaverne om erklæringerne

Psykolognævnet vurderer, at det er kritisabelt, at du accepterede at udfærdige partsindlæggene. Nævnet vurderer, at du burde have indset, at du ikke kunne påtage dig opgaven.

Det er din opgave som autoriseret psykolog at udøve omhu og samvittighedsfuldhed under udøvelsen af dit virke.

Vi vurderer, at det ikke er udtryk for omhu og samvittighedsfuldhed, at du påtager dig en opgave, hvor du foretager psykologfaglige vurderinger af samværets betydning for børnene, alene på baggrund af oplysninger fra den ene part i sagen og uden at have det fornødne samtykke fra [person 2]

Kritikkens betydning

På baggrund af en samlet vurdering, finder nævnet, at du i væsentligt omfang ikke har levet op til dine forpligtelser som autoriseret psykolog.

Psykolognævnet vurderer, at du ikke har udvist omhu og samvittighedsfuldhed i dit arbejde ved udfærdigelsen af partsindlæggene.

Ved vurderingen lægger nævnet vægt på, at du ikke har taget tilstrækkeligt forbehold for, at du alene baserer dine vurderinger på morens oplysninger.

Nævnet lægger også vægt på, at du foretager vurderinger om samværets betydning for børnene, alene på baggrund af oplysninger fra [person 1].

Endeligt lægger nævnet vægt på, at du ikke burde have påtaget dig opgaven med udfærdigelse af partsindlæg ud fra forholdene i sagen.

Om offentliggørelse på Psykolognævnets hjemmeside

Psykolognævnets afgørelse bliver offentliggjort på nævnets hjemmeside. Det følger af reglerne, at nævnet offentliggør med navns nævnelse afgørelser om alvorlig kritik. Afgørelsen forbliver offentliggjort i 2 år efter den dato, hvor afgørelsen er truffet. Det vil sige, at afgørelsen forbliver offentliggjort til og med den

Om Psykolognævnets afgørelse

Psykolognævnets afgørelse er endelig, og den kan derfor ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Psykolognævnet orienterer [...] om afgørelsen.

Om reglerne

Efter reglerne skal en autoriseret psykolog udvise omhu og samvittighedsfuldhed under udøvelsen af sit virke.

Ordrede optegnelser skal opbevares i mindst 5 år regnet fra den senest foretagne optegnelse.

Erklæringer, som en autoriseret psykolog afgiver i sin egenskab af autoriseret psykolog, skal udfærdiges med omhu og uhildethed.

I vurderingen heraf lægger Psykolognævnet vægt på, at den erklæring, der udformes på baggrund af en undersøgelse, skal kunne bruges til en reel vurdering af undersøgtes aktuelle forhold og fremtidige muligheder, og at undersøgelsen kan anses for fyldestgørende til belysning af opdraget.

Nævnet lægger også vægt på, at:

- kilder til erklæringens oplysninger er beskrevet, at erklæringen indeholder fyldestgørende beskrivelser af undersøgte,
- erklæringen er udfærdiget i et sagligt og neutralt sprog
- erklæringen indeholder faglige overvejelser foretaget på baggrund af oplysningerne i erklæringen
- der er adskillelse mellem beskrivelser og vurderinger
- konklusionerne fremstår baseret på erklæringens oplysninger og vurderinger, dvs. at der er fagligt belæg for psykologens vurderinger og konklusioner

- erklæringen er blevet gennemgået med undersøgte, inden den sendes til opdragsgiver.

Bemærkninger til dit høringssvar

Dine bemærkninger er deres helhed inddraget i sagens behandling.

[...]

Regler

Her er de regler, nævnet har afgjort din sag efter.

Love og bekendtgørelser

Lov om psykologer mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 52 af den 24. januar 2018:

- § 2 c, stk. 2 om alvorlig kritik og stk. 3 om kritikkens betydning for det udførte arbejde
- § 11 b, stk. 1, nr. 1 om offentliggørelse af nævnsafgørelser
- § 12 om omhu og samvittighedsfuldhed under udøvelsen af det faglige virke
- § 16 om omhu og uhildethed ved udfærdigelsen af erklæringer

Der er uddrag af reglerne til sidst i afgørelsen. Du finder reglernes fulde ordlyd på www.retsinformation.dk.

[...]

Lovuddrag

Bekendtgørelse af lov om psykologer m.v.

Lovbekendtgørelse nr. 52 af den 24. januar 2018

§ 2 c. Psykolognævnet kan i en konkret tilsynssag træffe afgørelse om at udtale kritik, hvis en autoriseret psykolog har tilsidesat eller ikke levet op til sine forpligtelser efter kapitel 2.

Stk. 2. Har den autoriserede psykolog i væsentligt omfang tilsidesat eller ikke levet op til sine forpligtelser efter kapitel 2, kan Psykolognævnet træffe afgørelse om at udtale alvorlig kritik.

Stk. 3. Psykolognævnet skal i sager, hvor nævnet efter stk. 1 eller 2 udtaler kritik eller alvorlig kritik, supplerende udtale sig om kritikens betydning for det arbejde, som sagen omhandler.

§ 11 b. Psykolognævnet offentliggør med navns nævnelse afgørelser om
1) alvorlig kritik, jf. § 2c, stk. 2

2)...

3)...

Stk. 2...

Stk. 3. Afgørelser, der offentliggøres efter stk. 1, nr. 1 og 3, forbliver offentliggjorte i 2 år efter den dato, hvor afgørelsen er truffet. Afgørelser, der offentliggøres efter stk. 1, nr. 2, forbliver offentliggjorte indtil udløbet af den fastsatte periode for det skærpede tilsyn.

Stk. 4...

§ 12. En autoriseret psykolog er under udøvelsen af sin virksomhed forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed.

§ 16. Autoriserede psykologer skal udvise omhu og uhildethed ved udfærdigelse af erklæringer, som de afgiver i deres egenskab af autoriserede psykologer.

Forvaltningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af den 22. april 2014

§ 28. For videregivelse af oplysninger om enkeltpersoner (personoplysninger) til en anden forvaltningsmyndighed gælder reglerne i § 5, stk. 1-3, §§ 6-8, § 10, § 11, stk. 1, § 38 og § 40 i lov om behandling af personoplysninger, jf. denne lovs § 1, stk. 3.

Stk. 2. Oplysninger af fortrolig karakter, som ikke er omfattet af stk. 1, må kun videregives til en anden forvaltningsmyndighed, når

1) (...),

2) (...), eller

3) det må antages, at oplysningen vil være af væsentlig betydning for myndighedens